

SEAN

Secretariaat:

Postbus 122

9400 AC Assen

Bezoekadres:

Westerbrink 1

Tel. 0592 - 36 53 85 / 36 55 66

Fax 0592 - 36 52 38

Sociaal - Economische *Adviesraad* Noord Nederland

Aan het Provinciaal
Bestuur van Groningen

Assen : 20 september 2000
Kenmerk: 078/00

SEAN-advies, nr. 44

- **ongevraagd advies**
- **behandeld in de vergadering van 15 september 2000**
- **uitgebracht op 20 september 2000 aan het Provinciaal Bestuur van Groningen**

Geacht College,

Hoewel het provinciaal bestuur de SEAN niet om advies heeft gevraagd en de formele inspraaktermijn onlangs is verstreken wil de raad toch graag een aantal opmerkingen maken over het Provinciaal Omgevingsplan (POP).

Gezien zijn taakstelling beperkt de raad zich tot enkele hoofdpunten.

De SEAN waardeert het zeer dat de provincie gekomen is tot één geïntegreerd plan voor de fysieke omgeving als opvolger van een aantal facet- en sectorplannen. Voor onder meer het bedrijfsleven is hiermee een samenhangend en toegankelijk, zij het indicatief (beoordelings- en toetsings) kader tot stand gekomen. De toegankelijkheid zou nog kunnen worden vergroot door hier een samenvatting aan toe te voegen waarin bijvoorbeeld ook wordt aangegeven welke ambities in (structurele) samenwerking met het bedrijfsleven zullen worden gerealiseerd.

SNN

Voorts hebben wij met instemming geconstateerd dat bij de opstelling van het POP de noordelijke visie "Kompas voor de Toekomst" als vertrekpunt is gehanteerd. Hiermee is de eenduidigheid in het noordelijke beleid gediend. De realisering van de sleutelbegrippen daarin: de versterking van de marktsector, concentratie van wonen en werken in economische kernzones en de stimulering van vitale steden in een aantrekkelijk landelijk gebied zijn van het grootste belang en vragen intensieve samenwerking met in het bijzonder het bedrijfsleven en de gemeenten. Monitoring en periodieke evaluatie van de mate waarin deze doelstellingen bij de uitvoering van het beleid worden bereikt zijn geboden. Niets is zo stimulerend dan te kunnen wijzen op resultaten.

WVN

MKB-N

FNV-N

CNV-N

MHP-N

NLTO

FLTO

In dit verband willen wij niet onvermeld laten dat het nogal restrictieve beleid dat de provincie voorstaat ten aanzien van het "landelijk" wonen op gespannen voet kan staan met wensen die mensen en dus ook het bedrijfsleven hebben aangaande het woon- en vestigingsklimaat en met de leefbaarheid in kleinere kernen. Ook op dit punt zullen de zojuist genoemde sleutelbegrippen leidraad moeten zijn bij het zoeken naar oplossingen. Wij wachten danook met grote belangstelling de aangekondigde nota "Bouwen en wonen" af.

Een omissie in het POP is naar onze mening wel dat het geen inzicht geeft in de afstemming van het ruimtelijk beleid met de aangrenzende regio's.

Het beleid in het POP heeft betrekking op de periode 2001 t/m 2010 en is - zo wordt op pag. 8 vermeld - ontwikkeld tegen de achtergrond van een perspectief voor de langere termijn (2030). Hoewel het op zich aantrekkelijk en uitdagend is streefbeeld en te ontwikkelen als oriëntatiepunten voor het beleid kunnen wij ons toch niet aan de indruk onttrekken dat de perspectieven op belangrijke onderdelen vooral het karakter van wensbeelden hebben. Wij missen in (het) kortere termijn beleid en ontwikkelingen nogal eens aanzetten die de verwachting ondersteunen dat perspectieven ook inderdaad werkelijkheid kunnen worden. Een voorbeeld (pag. 24):

"De havens in Delfzijl en de Eemshavens zijn (in 2030) een verlengstuk van de Rotterdamse haven en verzorgen short-sea-transporten naar Groot-Brittannië, Scandinavië en de Baltische Staten. Ethyleenchemie en magnesiumproductie geven de industrie in Delfzijl een nieuw elan. In de Eemshaven is een omvangrijk energiecluster gevestigd."

In het algemeen willen wij er dan ook voor pleiten dat in het beleid tot 2010 voorzover mogelijk meer expliciet wordt aangegeven op welke basis en langs welke wegen de lange-termijn doelstellingen (kunnen) worden gerealiseerd.

Dat geldt in het bijzonder ook voor de arbeidsmarktontwikkeling. In verschillende hoofdstukken worden kwaliteiten en potenties van de provincie breed uitgemeten terwijl naar onze smaak de werkgelegenheids- en bevolkingsontwikkeling en daarop van invloed zijnde factoren onderbelicht zijn. Dit maakt het des te lastiger de hoofddoelstelling van het beleid - het bereiken van voldoende werkgelegenheid - op haar realiteitsgehalte in te schatten.

Is de door de provincie verwachte stabiele c.q. licht toenemende (maar vergrijzende) bevolkingsomvang met het oog op deze doelstelling voldoende of zou een substantiële (meer dan "een zekere") bevolkingsoverloop naar Groningen (van welke omvang en samenstelling) moeten worden nagestreefd? En zo ja, hoe reëel is dan zo'n streven gezien de trends uit het verleden? Wij stellen ons voor dat in relatie met de studies inzake de magneetweeftrein-effecten ook in deze problematiek meer inzicht kan worden verkregen.

Naast de ontwikkeling van een voldoende gekwalificeerd arbeidsaanbod zal ook versterking van het vestigingsklimaat hoge prioriteit moeten hebben. In dat licht is het gewenst dat nader wordt uitgewerkt op welke terreinen en op welke wijze samenwerking met het bedrijfsleven wordt gezocht. Het POP geeft hier en daar reeds (globale) aanzetten, maar biedt nog niet overtuigend de indruk dat de sociaal-economische ontwikkeling als een joint venture wordt gezien. Wij denken met name aan de ontwikkeling en inrichting van bedrijventerreinen (in verschillende categorieën), bevordering van duurzame technologie, de ontwikkeling van een energiecluster (met noordelijk energieplatform), stimulering van openbaar vervoer (management), waarbij in beginsel steeds een noordelijke insteek onze duidelijke voorkeur heeft.

Voor wat de behoefte aan bedrijventerrein betreft wijzen wij erop dat het grote aanbod aan zeehaventerrein er niet toe mag leiden dat een tekort ontstaat aan gemengde terreinen. In noordelijk verband zal verder onderzoek moeten worden gedaan naar de toekomstige behoefte. Daarin zullen de mogelijkheden die revitalisering van bestaande terreinen biedt meegenomen moeten worden. Niet aanvaardbaar is dat pas tot ontwikkeling van nieuwe terreinen wordt overgegaan nadat bestaande terreinen zijn geherstructureerd (zie pag. 24). Bedrijventerreinen dienen een flexibele begrenzing te krijgen om op economische groei te kunnen inspelen. Financiële steun van de provincie voor inpassing van terreinen in het landschap dient in beginsel tot de mogelijkheden te behoren. De stimulering van de economische ontwikkeling in kernzones is op de functiekaart overigens maar zeer beperkt ingevuld. Er worden nauwelijks nieuwe uitbreidingen en/of zoekruimten vermeld bij bijv. Hoogezand-Sappemeer, Veendam-Zuidbroek, Groningen, Delfzijl-Appingedam, Winschoten. Naar onze mening is meer ruimtelijke reservering nodig voor toekomstige ontwikkelingen.

Bij versterking van het vestigingsklimaat moet overigens niet alleen worden gedacht aan stimulantia van economische/infrastructurele aard maar zeker ook aan de ontwikkeling van natuur en landschap.

Wij denken hierbij bijv. aan beleid gericht op bosaanleg, versnelling van de realisering van de ecologische hoofdstructuur, verruiming van beheer van natuur en landschap door particulieren en ontwikkeling van recreatiegebied.

Ten aanzien van het openbaar vervoer steunen wij in het bijzonder het streven naar de realisering van een magneetweefbaan met terminals en een light-railstelsel met transferia in het (toekomstige) stedelijk netwerk Groningen - Assen. Ook gezien de verwachte zeer forse verdere groei van het (personen-)auto- en goederenvervoer zal hieraan door rijk en provincie hoge prioriteit moeten worden gegeven. Dit geldt eveneens voor de (anticiperende) aanleg van infrastructuur ter verbetering van de bereikbaarheid van de economische kernzones en voor de stimulering van het goederenvervoer over water. Versnelling van het uitvoeringsprogramma voor de hoofdvaarwegen betekent een effectieve bijdrage aan de vermindering van de druk op het wegennet en verbetering van het milieu. Bij de aanleg van nieuwe infrastructuur zal ongetwijfeld hier en daar spanning kunnen ontstaan met het beleid ten aanzien van de zgn. ecologische verbindingzones. Per geval zal hier naar maatwerk moeten worden gezocht.

Bij het beleid ten aanzien van het goederenvervoer hebben wij een visie op de ontwikkeling van het goederenvervoer per rail gemist. Zoals voor de binnenvaart in noordelijk verband is gebeurd zal o.i. ook voor het railvervoer een noordelijk plan van aanpak ter vergroting van het railvervoer noodzakelijk zijn.

Ten aanzien van waterbeheer - dat een steeds belangrijkere plaats in het beleid krijgt - wordt de nadruk gelegd op natuurlijke in plaats van op technische oplossingen. Wij zijn van mening dat er sprake moet zijn van een zodanig kwantitatief beheer dat de risico's van wateroverlast voor het bedrijfsleven tot het minimum beperkt worden. Ruimte voor water in plaats van bouw van gemalen en optimalisering van het huidige watersysteem, biedt minder die zekerheid. Daarenboven speelt het kostenaspect een rol. Een effectieve(re) waterbeheersing voor minder geld moet het primaire doel zijn.

Voor wat de Bescherming van de Waddenzee betreft acht de SEAN het behoud van economische perspectieven ook bij aanscherpende regelgeving van groot belang.

Op het onderdeel windenergie bepleiten wij een heroverweging van uw standpunt dat de aanleg van windparken als industriële activiteit thuis hoort op industrieterreinen. Voor een argumentatie verwijzen wij naar de brief van VNO-NCW-, MKB- en KvK-Groningen aan uw College, d.d. 8 september 2000.

Voor de Sociaal-Economische
Adviesraad Noord Nederland,

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Swaak'.

K.W. Swaak, voorzitter

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Speelman'.

H.W. Speelman, secretaris